

WIJ VERWACHTEN GROTE DINGEN

Maar niemand had ooit zo gesproken

Zoals Hij sprak

LET OP DE TEKENEN DER TIJDEN: oorlogen, ziekten, rampen en meer van dat alles. Dat zijn pas tekenen! Of niet soms? Poetin, de grootste schurk, leidt die niet de eindtijd in? Hij wordt door enkelen zelfs afgeschilderd als de antichrist. Ach een beetje relativieren kan geen kwaad. De grootste schurk, die eer is misschien wat veel. Er waren meer heersers die aanspraak op 'de grootste' of 'de grote' maakten. En de fixatie op het einde is ook niet altijd even goed.

Laten we het eens hebben over het begin van het allergrootste rijk. Maar eerst een situatieschets.

Het Romeinse rijk heerste over het hele Middellandse Zeegebied. Het deed in macht niet onder voor welke huidige wereldmacht ook. Haar politiek was een machtspolitiek waaraan zelfs vandaag de dag alleenheersers nog een voorbeeld kunnen nemen. De Rechten van de Mens was een niet-bestaand concept. Er gold één wet: alles is toegestaan om Rome groot te maken. Geen idyllische tijd om in te leven. De Joden zagen de Romeinen dan ook als bezetters en wilden ze het liefst Palestina uitschoppen. Hun hoop was gevestigd op de komst van de Messias en het Koninkrijk van God. Dan zouden die heidenen in een grootse oorlog met grote daden en veldslagen verdreven worden.

En ja, er is een messiaanse pretendent. Hij heeft de mond vol van het Koninkrijk van God (tel maar eens hoe vaak dat begrip in het boekje van Markus voorkomt) en tussen neus en lippen hoor je toch dat hij beweert de Messias te zijn. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat de verwachtingen hoog gespannen waren nadat een menigte van 5000 mensen te eten had gekregen (Joh. 6: 15). No sil it heve! En er gebeurde niets. Teleurgesteld dropen veel volgelingen af. Ja, zelfs zijn neef Johannes de Doper, de wegbereider, verwachtte grote dingen (Lukas 7:20). Het antwoord op de vraag van Johannes is niet van wereldpolitieke betekenis, maar raakt mensen individueel. De intocht in Jeruzalem begon zo veelbelovend: de koning rijdt op een ezel de stad binnen op weg naar de tempel. Heel het volk juicht Hem toe als koning. Een knip met de vingers van Hem zou genoeg zijn om een opstand te ontketenen en het volk zou als één man achter Hem staan. Maar die knip komt niet. Pilatus krijgt een rapport met de vermelding dat het een opstootje betreft; een Joodse volksman reed op een ezel de stad binnen en veegde de voorhof van de tempel leeg. Het volk was duidelijk opgezweept. Maar daar bleef het bij. De troepen hoefden niet uit te rukken. Deze laatste kans die Jezus kreeg om politiek gezien Messias-Koning te worden, verknalt Hij in de ogen van de

mensenmassa. Voor Pilatus betekende dit dat Jezus geen bedreiging voor hem vormde en dat speelde door in zijn verhoor. Dat hij Jezus op het politieke altaar moest offeren, welke Romein zat daarmee? Einde van een vervelende situatie die weer als een nachtkarsje uitging.

Markus 4: 30-32 *En Hij zei: Waarmee zullen wij het Koninkrijk van God vergelijken, of door welke gelijkenis zullen wij het voorstellen? Door een mosterdzaad dat, als het in de aarde gezaaid wordt, het kleinste is van alle zaden die er op de aarde zijn. En wanneer het gezaaid is, komt het op en wordt het grootste van alle tuingewassen, en maakt grote takken, zodat de vogels in de lucht een nest kunnen maken in zijn schaduw.*

Tegen het licht van deze messiaanse verwachtingen komt Jezus met een gelijkenis over het Koninkrijk. Het is een erg korte gelijkenis. Juist omdat hij zo kort is en de mensen het dagelijks in hun directe omgeving zagen, bleef de boodschap in het geheugen hangen, veel beter dan een goede uitleg of preek. Ik acht het zelfs goed mogelijk dat Jezus deze gelijkenis bij verschillende gelegenheden gebruikt heeft. Persoonlijk gebruik ik eenzelfde voorbeeld ook meer dan eens. Soms krijg je dan smalende reacties. ‘O, heb ik dat al vaker verteld?’ inwendig denk je: ‘Mooi, dat is blijven hangen.’

Deze gelijkenis is het antwoord op een onuitgesproken vraag: ‘Is dit nu alles? Wat stelt het Koninkrijk nu helemaal voor?’ Jezus’ antwoord is dat uit schijnbaar onooglijk werk, Zijn werk, het grootste Koninkrijk ooit zal groeien, maar dat is anders dan de mensen zich voorstellen. Het is Zijn Koninkrijk.

KRITIEK

Deze gelijkenis wordt door critici van de Bijbel wel gebruikt om aan te tonen dat het slechts fabeltjes zijn. Immers mosterdzaad is klein, maar niet het kleinste zaad. Rond de Middellandse Zee had mosterd de naam de kleinste zaadjes te hebben. Toen wist men ook echt wel dat er kleiner zaad was, maar het ging om de beeldvorming. Net zoals het onzin is om Poetin de grootste boef te noemen. Zet hem maar eens naast een andere man, dan is het wel duidelijk. Daarnaast bestaat er verwarring rond de Griekse grondtekst welke plant precies met mosterd bedoeld wordt: *Nicotiana glauca* of *Brassica nigra*. Beide planten zijn bovendien geen echte bomen. De eerste lijkt er nog het meeste op. Als je zegt: ‘Een boom van een vent’ bedoel je ook niet dat die persoon bladeren in plaats van haren heeft. Deze vorm van kritiek is ondoordacht en doet geen recht aan de tekst. Ook een sterrenkundige die met zijn vrouw op het strand van de zonsondergang geniet, zegt: ‘Wat een schitterende zonsondergang.’ Hij weet wel dat de zon niet ondergaat, maar het beeld...

En het kleinste zaadje dat een landbouwer zaaide, heeft een ongekennde groei-kracht. Wat een beeld voor het Koninkrijk van God... ■